

Om sömnaktighet och säkerhet

Uti Matt. 25: 5 säger Kristus om de tio jungfrurna, om både de visa och de fåvitska, att då *brudgummen dröjde, blevo de alla sömniga och somnade*. Detta se vi ock dagligen för våra ögon besannas uti den obegripliga sömnaktighet och ljumhet, som i allmänhet är rådande i kristenheten. Världen är död, säker och förstockad; skrymtaren bedrager sig år efter år med en falsk kristendom och ett falskt hopp; de väckta och kristna bliva glömska, sömniga, försumliga, taga ofulländade steg, stanna på halva vägen eller återvända helt till andlig död. Och orsaken var, att *brudgummen dröjde* - tiden blir lång och enformig, det tilldrager sig ingenting märkligt och ovanligt, det är i dag som i går och det ena året som det andra; det visar sig inga synnerliga tecken till Herrens ankomst; de ogudaktiga frodas och fröjdas i all välgång, synas lyckliga, trygga och glada; den, som fruktar Herren och söker det osynliga, blir beledad som en dåre, har ofta olycka och motgång; tusende fängslande saker möta hans ögon och öron, och hjärtat är böjt till jorden; alla tala för världen, men få eller inga komma oss till mötes med ett varningens, väckelsens eller tröstens ord; Guds ord försummas, bönen, bekännelsen och förföljelsen utebliva - här är nu den onda dagen och mörkrets makt, då även en kristen blir sömnig, kall, slumrande - och sover han länge, kan väl därunder även den olja, han en gång hade, borttorka; han blir säker, förstockad och andligen död.

Den sömnaktighet och köld, varuti även *levande kristna* falla, visar sig däruti, att det andliga och himmelska blir dem under tiden ringa och oviktigt, det jordiska stort och viktigt; att en kristen vissa tider blir ganska nöjd med sig och trygg på sig, känner intet besvär av synder, ingen strid mellan Anden och köttet, ingen fruktan för fienden, ingen misstanke mot sig själv - såsom Petrus var, då han försäkrade: »Om än alla taga anstöt av dig, skall jag dock icke taga anstöt», vilket skedde några timmar, förrän han förnekade sin Herre; och David, då han gick upp på taket och kastade lättsinniga blickar på kvinnan utan att frukta någon fara; eller då man icke har någon omsorg om att mer och mer tilltaga i det goda, då nåden i Kristus icke gläder hjärtat, då bönen och ordet icke mer smaka o. s. v. Men vad som härvid utmärker den redliga anden och skiljer en levande kristen från en död, är det, att den förre snart råkar i bekymmer över sig, snart får en väckande blick av sin Herre och går ut och gråter bitterligen; eller om det går så långt med säkerheten, att Gud måste begagna yttre medel, såsom näpst och aga, eller en straffande Natan, så låter han det lända sig till gagn, tager varningen och bestraffningen till hjärtat, bekänner sin synd och sömnaktighet och vill bli bättre o.s.v.

Däremot är det ett tecken, att sömnen och säkerheten övergått till *död och förstockelse*, eller ett tecken till en *falsk kristen*, när man allt framgent är nöjd och trygg, icke låter varna sig, utan antingen, såsom Judas Iskariot, fortfar i någon medveten synd, förnekar, gömmer och försvarar henne, eller, såsom de fåvitska jungfrurna, utvärtas i allt liknar de visa, men därunder i hjärtats fördolda djup saknar nådens liv och erfarenhet och i tysthet låter det därvid bero tills vidare - tills dörren är stängd. O, ett förskräckligt tillstånd, när en människa icke mer har förmåga av allvarlig besinning, förmåga att stanna och betänka de allvarsammaste saker, att frukta för sig, att misstänka sig. Men sådan är den mänskliga naturen - en förskräckligt sann betydelse av den *död*, som skulle bli syndafallets följd - »du skall döden dö» (1 Mos. 2:17); en sann betydelse av beskrivningen i Rom. 3:18.

Guds fruktan är icke för deras ögon. De höra, de läsa, de tro, att tusende andra blivit till sin ofärd *bedragna*, emot sin förmodan *bedragna*, men kunna icke frukta, att möjligen de själva kunna ock bli det; de läsa, de höra utmärkande tecken på sitt tillstånd, men slå det i vädret och vända sig hastigt till småting. Se här några exempel Det var en from hustru, som en morgon sade till sin man: »Ack, min vän! jag hör dig aldrig numera, såsom i första tiderna av ditt nådeliv, med glädje tala om Kristus och om trons liv; icke heller märker jag, att du lider av någon din skröplighet, eller att du behöver läsa något Guds ord. Säg mig uppriktigt, huru du har det med Gud och din själ; har du någon umgängelse med honom?»

Den beskedlige mannen rodnade litet härvid, men bad henne helt vackert icke oroa sig över hans tillstånd och vände sig till annat och småsjöng på en fåfänglig visa. Se, detta är säkerhet! Han började icke själv bekymras

om sitt tillstånd och undersöka, huru det verkligen kunde vara därmed, ehuru det var stor anledning därtill, utan han slog det i vädret; detta är tecknet, att Herrens fruktans Ande vikit ifrån själen - *Guds fruktan är icke för deras ögon.*

Ett annat exempel: det var en ung man, som under en längre bortovaro från sin hembygd blev väckt och blev en sann kristen. Han reste hem till sina syskon och talade nu med dem i kärlek och enfald om deras själar. Med sin syster, som var en mycket god människa, blott icke pånyttfödd, talade han om *nya födelsens nödvändighet* och frågade, om hon icke själv hade läst Jesu ord: *Utan att en varder född på nytt, kan han icke se Guds rike*, och tillade: Vet du med dig, att du verkligen är född på nytt! o. s. v. Hon gav därpå idel beskedliga svar, att vad han sade var mycket sant och mycket viktigt, men sökte första tillfälle att komma ut ifrån honom och undvek sedan med omsorg sin allvarsamme broders umgänge.

En äldre broder hade några år förut blivit väckt och var nu en religiös man och ansedd som en sann kristen, men han hade den egenskapen, att han stundom umgicks med de fromma, och då var han from, då var han dem lik; men stundom umgicks han med den allra vanligaste världshopen, i synnerhet i de ärbarare sällskapskretsarna, och då var han dem lik, var en den förnämste bland dem, var älskad och aktad bland dem. Till denne religiöse man talade nu den yngre brodern och sade: »Käre broder! Jag fruktar, att du förleder många menlösa själar därigenom, att du är ansedd för en kristen men kan i världsliga sällskap vara så fri och likställig med hopen. Jag skulle råda dig att då hellre avsäga dig namnet kristen, förklara öppen strid mot de trogna själarna, så förförde du ingen, eller ock allvarligt avsäga dig världen. Det står ju bestämt och tydligt: 'Gån ut ifrån dem, och skiljens från dem; bären icke främmande ok tillsamman med otrogna; ty vad har rättfärdigheten att göra med orättfärdigheten, eller vad del har en troende med en otrogen! Eller hur förlikar sig Kristus med Belial?' Och åter: 'Vilken som vill vara världens vän, han varder Guds ovän.'»

Häröver blev den religiöse litet stött, men förklarade sig med många ord och sade, att han förstod dessa bibelspråk annorlunda - sade, att man endast till det *inre* borde skilja sig från världen, att man genom ett yttre avskiljande icke vore i tillfälle att verka något gott på världen o. s. v. Den redlige brodern satte nu i fråga, vad gott han då hade verkat med sin världslikställighet, och om den icke fastmera styrkt dem i säkerhet, som sett honom, och verkat oro och förargelse bland redliga själar; satte i fråga, huruvida han skulle bliva tåld och älskad, om han liknade sin Herre Kristus, vilken, oaktat han visserligen var den mildaste och visaste, likväl aldrig kunde stå i gott förhållande till världen, aldrig kunde tålas i sådana sällskap o. s. v.

Den religiöse åter ville, såsom han sade, i allt vörda Guds ord, men kunde allenast icke förstå dem på samma sätt som den yngre brodern. Så gick då denne med en tyst suck från samtalet; och vad han tänkte, var detta: *Guds fruktan är icke för deras ögon*, samt att det var icke så mycket bristande förstånd utan snarare bristande *lust till Guds lydnad*, som gjorde, att de icke förstod Guds ord.

Otaliga äro sådana exempel på vad ett förstockat hjärta vill säga. Kanske är icke något mera tydligt och mera starkt än Judas Iskariots. Han var en Jesu lärjunge, var en av de tolv utvalda; han var den, om vilken Herren kunde med David säga: »Min vän, på vilken jag litade, han, som åt mitt bröd, lyfter mot mig sin häl.» Hans hjärtas förhärdelse började genom att gradvis och småningom vänja sig vid synden - ty »han var en tjuv, och hade pungen»; men av alla omständigheter finner man, att hans tjuveri övats helt försiktigt och småningom tilltagit; och såsom syndaren i allmänhet, men i synnerhet en Kristi lärjunge, måste börja med någon mindre synd, till dess han är mäktig att begå de grövsta brott, så skedde ock här med Judas.

Omsider se vi honom den sista aftonen så förskräckligt förstockad, att han, som hade haft tillfälle dagligen se och märka, att allt, vad denne Herren Jesus talade, alltid till minsta prick fullbordades, han kunde nu höra särskilt om sig det förskräckliga ordet utsägas: »Ve den människa, genom vilken Människosonen varder förrådd; det vore gott för den människan, att hon icke vore född».

Vi undra, att han icke dignade och bleknade, men Judas kunde nu höra detta utan att förskräckas, kunde fortfa i sitt blodiga beslut, kunde äntligen hälsa sin Herre med en kyss, i det ögonblick bödlarna lade hand på hans heliga kropp. Här kunna vi dock en gång tydligen märka, att, när hjärtat är förstockat, gälla förstånd och

upplysning intet; att med seende ögon se gäller intet, ty sådant felades icke Judas. Med all kunskap om Kristus, med alla tillfällen till bättring och upprättelse, ja, »med seende ögon» gick han stadiga steg den eviga döden till mötes - »han gick till sitt rum». Det, som fattades honom, var ett vakande och gudfruktigt hjärta. Det står ett ord av Herrens Ande talat, betänken väl det ordet: *Ve över dem, när jag viker ifrån dem.*

Även härav kunna vi lära, vad Luther säger, att »den, som icke fruktar sig, han må med skäl frukta», han må förskräckas; ty att icke kunna frukta eller misstänka sig, att leva i någon hemlig och kär synd och icke anse det farligt, icke anse synden betydlig, eller att i sin fromhet vara belåten med sig - se, dessa äro hemska tecken till en dold andlig död, äro förspel till en evig jämmer. Det är just ett utmärkande tecken på de rätta, de vakande kristna, att de hava en fruktande ande; ja, de frukta ofta även då, när ingen fara är å färde, de misstänka sig själva, rädas att bedraga sig, äro missnöjda med sig, och då de känna sig sömnaktiga och glömska, äro de just däröver mest bekymrade.

Denna fruktans ande är ock den rätta vaksamheten och gör, att fåren hålla sig tätt vid Herden, att kycklingarna bliva beständigt under hönans vingar, att de trogna dagligen söka och ikläda sig Kristi rättfärdighet, och äro därför alla stunder förvarade för vreden, förvarade för allt detta, som komma skall, äro alla stunder klädda och beredda att stå för Människosonen. Men vad säger aposteln? (1 Kor. 11: 30-32); »Därför äro vi ock många svaga och sjuka och många äro avsomnade. Om vi själva dömde oss, så vorde vi icke dömda. Men då vi varda dömda, varda vi tuktrade av Herren, på det att vi icke må varda med världen *fördömda*.» Och vad säger Jesus? (Upp. 16:15; Mark. 13: 37): »Se, jag kommer såsom en tjuv; salig är den, som vakar och bevarar sina kläder, att han icke må gå naken, och de få se hans skam.» »Men vad jag säger till eder, det säger jag till alla: Vaken!»

– C-O Rosenius 1855

© **Pietisten 2026**

Texterna får användas fritt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com